

Povoljen odziv delodajalcev - Gandhi jim zopet dela skrbi

VEDNO VEČ DELODAJALCEV SPREJEMA NOVI SPLOŠNI DELOVNI PRAVILNIK. — NAD MILIJON BREZPOSELNIH BO DOBIL DELO TEKOM PRIHODNIH DNI. — POSREDOVALNICE ZA DELO PRIPRAVLJENE ZA TOČNO POSTREŽBO.

Washington, D. C.—Novi tisoči in tisoči delodajalcev se odzivajo na klic vlade, da v smislu tozadnega pravilnika uredijo delovne razmere v svojih podjetjih. Uvedba znižane delovne plače bo, kakor se pričakuje, postavila na delo tekom par dni nad milijon brezposelnih.

Poseben pravilnik je bil odrejen za trgovine na drobno in je stopil v veljavo v tork, ki se nekoliko razlikuje od splošnega pravilnika, katerega so podpisali delodajalci. Za delavce v trgovinah je določen delovni teden na 48 ur; minimalna plača pa velja za nje enako kakor za delavce v drugih strokah.

Splošni pravilnik je do torka podpisalo v delu osrednjega zapada, namreč v Illinoisu, Wisconsinu in Iowa, približno 21,000 delodajalcev, v Chicagi sami pa okrog 3,200 tvrdk. Med glavnimi tvrdkami, ki so podpisale, je Sears Roebuck & Co., ki zaposluje točno 32,000 uslužbencev; druga taka velika tvrdka je International Harvester Co., z 14,000 delavci. Po državnih posredovalnicah za službe so se zaposlile nove moči, da bodo delodajalcem, ki bodo potrebovali novih delavcev, lahko točno postregle.

Vodstvo čičaških državnih posredovalnic za delo je napravilo apel na delodajalce, naj se poslužujejo teh posredovalnic, da si preskrbe delavce, in naj ne hodijo k privatnim posredovalnikom, ki računajo za to postrežbo visoko pristojbino. Državne posredovalnice so popolnoma brezplačne in delavstvo danes nima denarja, da bi pristojbine moglo plačevati na privatnih posredovalnicah.

Vlada skuša, da v čim najkrajšem času pridobi za prostovoljno prigraditev za sprejem splošnega pravilnika po možnosti vse delodajalce, velike kakor tudi male. Administrator Johnson se je obrnil na čičaško trgovsko zbornico, naj v Chicagi prevzame vodstvo pri kampanji da uvrsti vsa podjetja med prodavatelje, ki naj pomagajo pri sedanjem velikem poizkusu preobnove dežele.

IZ MALENKOSTI NASTAL PRETEP

Chicago, Ill. — 10 letni Tony Rollheiser, 2925 Southport ave. je vrgel na mimovozeči avto mal kameleček. Trije moški, ki so se vozili v avtomobilu, so ustavili, zgrabili dečka in ga pretepli. Ta prizor pa je videla skupina mož, ki je stala na cesti, ter priskočila dečku na pomoč. Ko so trije moški videli, da je druga skupina močnejša, so se umaknili, prej pa so se zagrozili, da se po vrnejo. Res so po kratkem času prišli nazaj in pripeljali s seboj sedem drugih mož ter znova pričeli pretep. Med tem so oddali tudi več strelav, ki pa k sreči niso napravili škode. Pač pa sta dobila dva moška od palic nevarne poškodbe. Pretepači so jo odkurili, predno je prispela policija.

GANDHI ZOPET ARETIRAN

Vodja Indijcev, Gandhi, nameraval začeti novo akcijo nepokorščine. — Aretirana tudi njegova žena in njegovi učenci.

Bombaj, Indija. — Stari indijski vodja mahatma Gandhi je bil zopet vtaknjen v ječo. Pretekli tork v jutranjih urah so angleške oblasti aretirale njega, njegovo ženo in 32 njegovih učencev.

Aretacija se je izvršila, ker so se dan prej razširile vesti, da namerava Gandhi podvzeti novo kampanjo za nepokorščino proti angleškim oblastem, in sicer po novem načrtu. Dočim se je doslej ta nepokorščina izvajala v celih masah, ki so vse sledile Gandhiju, bi se po novem načrtu udeleževali posamezniki.

Ko se je policija približala mahi hišici, v kateri je stanoval Gandhi, so ga njegovi pristaši zbudili iz spanja. Gandhi je aretacija že prej pričakoval in zato ni bil presenečen. Izposloval si je od oblasti najprej dovoljenje, da sme opraviti svoje molitve, za kar je dobil 30 minut časa. Med tem pa so za zunanji hiše zbrale take množice ljudstva, da se je policiji zdela situacija že nevarna in je dala zapreti vse ceste, ki so vodile proti hiši. Ko je družba končala z molitvijo, jo je policija odvedla, in sicer v dveh skupinah; v eni je bil Gandhi, v drugi pa njegova žena.

Pred aretacijo je Gandhi še podal izjavo, da je mnenje, da je on sovražnik Angležev, napačno. Zahteva le pravice za svoje ljudstvo in prej ali slej bodo Angleži uvideli upravičenost njegovih zahtev.

Angleške oblasti so sklenile, da bodo Gandhija zopet izpustili, toda z ukazom, da se vzdrži vseh činov, ki bi kazali na nepokorščino. Ako se Gandhi ne bo pokoril, bo ponovno zaprt.

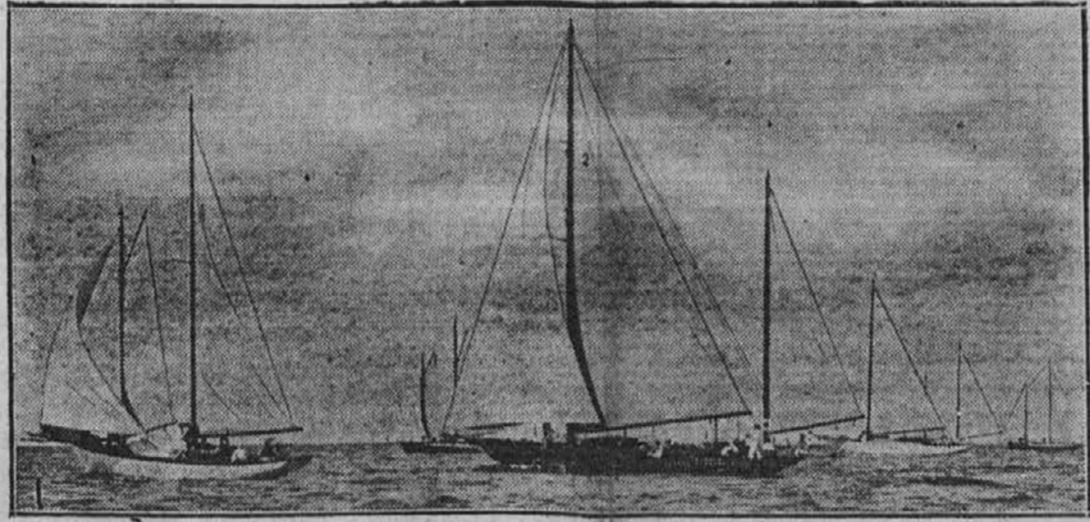
SLOVENSKI POSETNIKI RAZSTAVE

Te zadnje dni so nas obiskali: Veleč. g. Anzel Murn, ki je začasno v Detroitu, Mich. — Veleč. g. Odilo Hajnshek, župnik v Detroitu in glavni tajnik Baragove Zveze. — Gosp. Anton Bobnar iz Newburga, Cleveland, Ohio. — Zadnjo soboto sta nas obiskali tudi Mr. in Mrs. Merlak iz Greenwooda, Wis. Vsem lepa hvala za prijateljski obisk!

OBSEDNO STANJE V NEW ORLEANS

New Orleans, La. — Tukajšnji guvernér O. K. Allen je proglasil nad tem mestom obsedno stanje, da s tem prepreči otvoren glasovalnih škrinjic, ki jo je po naročilu sodišča nameraval v sredo izvršiti okrožni pravnik. Izvršiti bi se namreč morala preiskava glede nekaterih nerodnosti ob zadnjih novembarskih volitvah.

TEKMA MED JADERNICAMI

Štirinajst jadernic na hitrostni tekmi na daljavo 240 milj, ki se je vršila na michiganskem jezeru.

VAŽNO ZA TRGOVCE

Vsak trgovec v Illinoisu mora plačati prodajni davek.

Chicago, Ill. — Kakor je bilo že poročano, se mora 15. avgusta plačati državni prodajni davek dveh odstotkov. Vsakdo, ki ima kako trgovino, je dolžan, s pomočjo posebne tiskovine izračunati ta davek in ga odpustiti. Kdor bi poslal napačno poročilo, je podvržen kazni 5 odstotkov primanjkujoče svote; po desetih dneh pa naraste ta kazen na 10 odstotkov. — Kdor pa bi sploh ne poslal poročila ali pa davka, se bo kaznoval s 25 odstotki, ki bi ga imel plačati. — Poleg tega je vsak trgovec dolžan, da vodi potrebne knjige, iz katerih se razvidi celi potek njegove trgovine; ako bi to opustil, je podvržen kazni od \$25 do \$5,000.

SILOVITA EKSPLOZIJA AVTOMOBILA

Portersville, Pa. — Na neki cesti v tukajšnji bližini je v noči preteklega ponedeljka neki avto eksplodiral s tako silo, da je neko žensko, ki se je vozila v njem, raztrgalo na kose. Heči bližnjega farmarja pripoveduje, da je slišala, ko so zaškrípale zavore na avtomobilu, na kar je takoj sledila eksplozija, ki je bila tako močna, da jo je vrgla iz postelje.

MRS. ROOSEVELT STORILA SVOJ DEL

Hyde Park, N. Y. — Tukaj stoji mala delavnica, v kateri se izdeluje staromodno pohištvo. Delna lastnica te delavnice je Mrs. Roosevelt, žena predsednika. Poskrbela pa je, da je bila ta delavnica ena med prvimi, ki je dobila vladni lepak z plavim orlom. Izrazila se je pri tem, da bo sicer za mnoga mala podjetja težko, sprejeti novi pravilnik, vendar z malimi žrtvami se lahko vse doseže.

PRIJETNO ZAKONSKO ŽIVLJENJE

Chicago, Ill. — Na sodišču je vložila tožbo za razporoko Mrs. M. Jankowski, 3225 Wall st. V obtožnici je navedla, da ji je v nekem družinskem prepiru njen soprog izbil več zob ter nato zavrnil njeno zahtevo, da bi ji plačal stroške za nove zobe.

ŠIRITE AMER. SLOVENČA!

KRIŽEM SVETA

Clarenceville, N. F. — Ze od pretekle srede mora italijanski general Balbo čakati, da nastopi ugodno vreme, da s svojimi 24 aeroplani poleti preko Atlantika proti domu. Celi čas mu ovira polet viharno vreme, ki vlada nad oceanom.

Jackson, Ga. — Dve sestri, Allie in Grace Jarrell, ste v jetništvu držale brez vsake hrane skozi deset dni svojo mater in starejšo sestro, same pa ste se zabarikadirale v svoji hiši. Izrazile ste se, da ste se bale, da bi jih kdo ne ugrabil. Zdravniki so ju proglašili slaboumnim.

Dunaj, Avstrija. — Tukajšnja vlada je poslala Franciji, Angliji in Italiji popolno poročilo v vseh podrobnostih o tem, kako so nemški fašisti nedavno izvajali svoje napade na Avstrijo. Informacije je Avstrija dala na prošnjo omenjenih velisil.

Fairlawn, N. J. — Po petdnevni stavki se je 2000 uslužbencev neke tukajšnje tekstilne družbe vrnilo na delo pretekli ponedeljek, ko se je dosegel sporazum z delodajalci.

PRETIRANEGA POVIŠANJA CEN NE BO

Chicago, Ill. — Kakor je bilo objavljeno včeraj, so nekateri tukajšnji trgovci naznanili, da se bodo cene obleki in domačim potrebščinam do 1. septembra najbrž dvignile do 50 odstotkov; takoj drugi dan pa so se oglašili drugi veliki trgovci, ki trdijo, da do tega ne bo prišlo. Cene se bodo sicer res zvišale, toda samo za kakih 20 do 25 odstotkov. Večina velikih trgovin se je namreč založila z blagom, ko ga je še dobila po nizki ceni, in ta zaloga jim bo zadoščala vsaj do novembra.

NOVA LINIJA CESTNE ŽELEZNICE DO RAZSTAVE

Chicago, Ill. — V tork dopoldne se je otvoril podaljšek linije cestne železnice na Roosevelt Rd., ki vodi naravnost do severnega vhoda na prostore svetovne razstave. Potrebna je bila za podaljšek zgraditev vijadukta preko železniških prog, na katerem so bili delavci zaposleni zadnji mesec noč in dan, da so ga izvršili do 1. avgusta, kakor se je glasila tozadnja pogodba. Podaljšek stane nad 300,000 dolarjev.

ŠIRITE "AMER. SLOVENČA"!

SMALL ZOPET OBTOŽEN

Država zahteva od njega okrog milijona dolarjev.

Springfield, Ill. — Proti bivšemu illinoiskemu guvernerju Smallu se bo ponovno vložila tožba, in sicer za povračilo približno milijon dolarjev, za katere je bila prikrajšana država, ko je bil ta mož in za njim F. E. Sterling, oba republikanca, državni zakladničar. Obravnava bi se morala že davno vršiti, toda zavlačeval jo je odvetnik Hadley, ki je tudi republikanec. Vrhovni državni pravnik Kerner bi rad preiskal gospodarjenje dveh zakladničarjev, ki sta služila pred Smallom, toda vsi rekordni o njih so "izginili".

BOMBA RAZGNALA HOTEL

Brno, Čehoslovaška. — Po cellem tukajšnjem mestu se je čutil pretres, ko je v ponedeljek zjutraj eksplodirala v nekem hotelu bomba. Okrog deset oseb je bilo pri tem ubitih, nad 50 pa ranjenih. Domneva se, da je eksplozijo povzročil neki mož, ki je na ta način hotel izvršiti samoumor. Eksplozija je popolnoma raztrgala prednji del poslojpa in razdejala prvo nadstropje. Celi dan v ponedeljek so preiskovali razvaline za ponesrečenci, pri čemer je sodelovala policija, požarna bramba in vojaštvo. Tukajšnje mesto šteje okrog 264,000 prebivalcev.

ŠTEVILO ŽENITEV NARAŠČA

Chicago, Ill. — Kakor objavlja tukajšnji urad za izdajo ženitnih licenc, se je v letošnjem letu priglasiło za ženitev znatno več parov kakor v istem času lanskega leta. Posebno v zadnjem mesecu se je opazil znaten porast. Dočim je bilo lani v juliju izdanih 2,143 ženitnih licenc, je letos to število v istem mesecu doseglo 2,750. Domneva se, da poleg izboljšanja gospodarskih razmer igra pri tem vloga tudi svetovna razstava. Več parov pride namreč semkaj na razstavo in se da obenem poročiti.

"Skrb za dober tisk, razširjenje katoliškega časopisja, je zelo važna naloga vsakega katoličana, tako mož kakor žena, deklet in fantov."

— Rev. Benvenut Winkler.

Iz Jugoslavije.

MEDVEDJE ZOPET STRAŠIJO NA MENINI PLANINI IN TRAGAJO OVCE. — NE VIHTA JE RAZSAJALA NAD BARJEM, ZVONOVI SO SAMI BILI PLAT ZVONA. — SMRTNA KOSA IN DRUGE VESTI.

Strah na Menini planini

Kamnik. — Ze v prejšnjih letih so večkrat pisali, da živi v Kamniških planinah medved, ki se seli iz kraja v kraj in trga ovce ter tako povzroča raznim lastnikom ovac škodo. Na Jezerškem so ga celo videli, kako je odnašal ovce in se mastil z gamsi, kateri so poginili pod sneženimi plazovi. Razni posestniki z Menine planine so tudi opazili, kako so jim zmanjkovale ovce, že leta 1929. Leta 1930 so enega celo ustrelili, kar lovem ni bilo po volji in so zvrčali krivdo za izginole ovce na bosanske delavce, ki so tam v bližini kuhali oglje. Nekaj časa je bil mir pred kosmatincem, sedaj pa poročajo, da je medved zopet začel svoj krvavi posel. Posestnik Janez Razpotnik iz Kostanja je opazil, da mu je medved raztrgal 4 ovce. Dve ovci je medved popolnoma raztrgal in obral, dve je pa samobil in jima pospravil drobovje, katerega ima menda najraje. Kmetje hočejo da se medveda ustrelji, zakupniki lovov pa se temu upirajo, češ da mora medved kot redka žival Kamniških planin vsekako ostati pri življenju, četudi dela kmetom škodo.

Hudo neurje nad Barjem

Ljubljana. — Kakor so bile meseca junija, tako se tudi v prvi polovici julija, pojavljajo velike lokalne nevihte, spremljane s točo in viharji, ki napravljajo po kulturah neizmerno škodo, katera znaša samo v Sloveniji že več milijonov. Pred kratkim se je od Krima sem, nad Barje, pripodila silna nevihta. Vihla se je plohla, kakor bi se oblak utrgal. Vmes je divjal silen pišč, ki je premetaval kopice, podiral drevje in razdiral kozolce. Nevihta se je vlekla čez Golovec, proti Dobrunjam in Sostrem. Med nevihto je udarjala strela, da se je zemlja tresla. V sled silnega piša so se po zvonikih majali zvonovi in sami udarjali plat zvona, da je ljudstvo zbegano gledalo, kaj je. Najhujše je bilo okoli Sostrega in Dobrunj.

106 ur je igral

Iz Celja poročajo, da je prišla mlademu brezposelnemu kovaškemu pomočniku Rudolfu Kovaču v Celju, nova misel v glavo. Hotel je doseči rekord v igranju na brač. To se mu je tudi popolnoma posrečilo. Igral je neprestano 106 ur, kar znese samo dve uri manj, kakor štiri dni in pol.

Nesreča

S hleva je padel 40-letni Mihael Žnuderl z Velike pri Mariboru in se prav nevarno pobil, da se je moral iti zdraviti v bolnico.

Škoda

Iz Trebnjega poročajo, da je napravila zadnja poplava samo v mirnopeški občini Globodol, za več kakor 150.000 Din škode. Pridelki so tako uničeni, da bo

letošnje žetev in košnja prav slaba.

Nesrečen padec

Z drvečega tovornega avtomobila je padel v bližini Ljubljane hlapec Ivan Babnik. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se dva dni ni zavedel.

Kap

V Rožeku na Koroškem je zadel kap 19-letno Reziko Grumovo iz Zgornjih Goric, ko se je pri neki veselici vozila z vrtiljakom, s katerega je padla mrtva na tla.

Gorelo je

Pri Sv. Tomažu pri Celovcu je zgorelo gospodarstvo poslopje Antona Kurata.

Smrtna kosa

V Šiški pri Ljubljani je umrla Terezeja Mavec. — V ptujski hiralnici je umrl Ivan Kozoderec iz Ptuj star 76 let. — V Ljubljani je umrl Janko Trošt, nadkretnik drž. železnic. — V celjski bolnici je umrla Marija Cepuš, dninarica iz Pečovnika stara 57 let.

Dve nesreči

Na cesti blizu Višnje gore je neki voznik podrl na tla 33-letnega posetnikovega sina Antona Vidica, ki je zadobil nevarne poškodbe. — Delavec Alojz Jermán iz Knezdola pri Trbovljah se je s kolesom zaletel v nekakega avtomobilista in oblezel nezavesten, s težkimi poškodbami po vsem telesu.

Smrtna nesreča

V železarni v Štorah pri Celju je med delom priletel velik kos železa z vso silo v trebuh 48-letnemu delavcu Juriju Dobrunju, ki ga je tako poškodoval, da je drugi dan umrl v bolnici.

Nezgoda

V ljubljanskem bolnico so pripeljali 48-letnega Franca Šarca iz Homca pri Kamniku. Mož je vozil hlode, pa mu je v klancu odpovedala zavora. Šarec je skušal voz udržati, tedaj je z voza zdrknil težak hlod in se zrušil nanj ter ga nevarno pomečkal.

Popolno gimnazijo hočejo

Murska Sobota. — Z ozirom na to, da daleč okoli ni nobene popolne gimnazije, so slušatelji ljubljanske univerze, prekmurški rojaki, poslali prošnjo ministru prosvete, da zahtevajo zopetno upostavitve popolne gimnazije v Murski Soboti. — V Soboti je bila že takoj po osvoboditvi otvorena popolna gimnazija, ki je pa bila leta 1925 zopet ukinjena. Sedaj jo akademiki Slovenske Krajine zopet zahtevajo.

"Kjer so na mizi brezverski, veri sovražni časopisi, ne morete pričakovati katoliškega duha, katoliškega ozračja."

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the oldest Slovene newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dr. A. G.:

Socialno vprašanje in naša odgovornost za njegovo reševanje

Če listaš po knjigah, brošurah in časopisih, ki govorijo o socialnem vprašanju, boš vsak hip naletel na trditve, kako da je družba dolžna v tem pogledu to in ono storiti, oziroma preprečiti. Se bolj jasno pa boš to opazil, ako se zanimas za različne programe in zahteve o preureditvi današnje družbe. Vsi ti načrti in zahteve izvenijo skoro brez izjeme v trditve, da je "družba" poklicana n. pr. uravnati produkcijo, tako da bi v čim popolnejši meri ustrezala obćim potrebam, da je dolžna urediti merzno razmerje, tako da bo delavec dobil vedno in povsod primerno plačo, odpraviti brezposelnost, izvesti različna pomožna dela, izpopolniti socialno zavarovanje itd.

Samo po sebi je vse to razumljivo in v veliki meri tudi pravilno. Gotovo je namreč, da ne more preobraziti današnje družbe noben posameznik sam, in prav posebno, da posamezni ljudje v današnji družbi največkrat niti sami sebi ne morejo pomagati.

In vendar se skriva za tem govorjenjem in za tem naziranjem resna, prav usodna zmotā, ki zavaja ljudi, poedince kakor cele stanovve, da pričakujejo rešitve od drugod tudi tedaj, ko bi sami mogli in morali zanjo največ storiti.

Resnica je namreč, da nekake urejene, ali recimo organizirane človeške družbe, ki bi lahko imele neke naloge ter bi jih tudi mogla izvrševati, prav za prav nikjer ni. Stvarno so le ljudje, poedinci in pa različne ljudske skupine, n. pr. družine, stanovi, vasi, občine, pokrajine, države, najraznovrstnejše organizacije, društva, družbe, zadruge itd. Samo te in razne druge take in podobne družabne skupine so res organizirane in imajo svoje organe ki zanje in v njihovem imenu izvršujejo, kar je treba storiti. "Družba" kot nekaka občā, vse ljudi obsegajoča skupina, pa ni v resnici niti organizirana, niti nima nikahkih organov, ki bi lahko zanj, oziroma v njenem imenu kaj storili. Zaradi tega je popolnoma prazno in jalovo govoriti o tem, da je "družba" dolžna kakoli storiti ali preprečiti.

Ta ali oni bo seveda ugovarjal, češ da mislimo, ko govorimo o družbi in o njenih socialnih nalogah in dolžnostih, v resnici le na državo. Država pa je resnično organizirana ter ima tudi svoje organe, ki v njenem imenu izvršujejo najrazličnejše njene naloge. Zato je popolnoma v redu in prav, ako zahtevamo od države, da se resno loti socialnega vprašanja ter izvede potrebne reforme.

Temu se očividno ne da oporekati. Samo tega ne smemo pozabiti, da ima tudi država in njena moč svoje meje, da tudi ona ne zmore vsega, zlasti da ne zmore ničesar, kar je samo po sebi nemogoče in neizvedljivo. In še ne smemo prezreti, da tudi država ni nekaj samostojnega ali, kakor pravimo, nekaj samobitnega, to te ne kaj, kar bi bilo neodvisno od ljudi in s tem tudi od nas samih. Nasprotno, država smo mi poedinci, državljani, pa tudi naše družine, naše občine, narodnosti in naša verstva, naši stanovi in sloji; država so, državo tvorijo končno tudi različne naše politične in druge organizacije, naša društva, zadruge itd. Skratka: država premore samo toliko, kolikor zmoremo mi sami, vsak zase

in posebej še vsak v vseh najrazličnejših družabnih skupinah, katerim pripada, v katerih živi in deluje.

Zopet bo kdo ugovarjal, češ da on sam ali n. pr., da stan ali sloj, kateremu pripada, nima odločivega vpliva na tok in razvoj življenja v državi. Tudi na tem je brez dvoma nekaj resnice. Vendar bi se motil, kdor bi menil, da lahko odvrne na ta način od sebe vso odgovornost za družabni nered in družabne krivice, ki se vrše v okviru države ali celo pod njenim varstvom in zaščito. Zakaj, če kaka družabna skupina, n. pr. kak stan ali sloj ne igra v družabnem življenju tiste vloge, ki bi mu po njegovi družabni važnosti pripadala, je potem to pač tudi dokaz, da si te vloge ni znal priboriti, kakor bi bilo potrebno.

Osnovno pravilo vsega družabnega sožitja je in mora biti, da skrbi najprej vsak sam zase, da si najprej vsak sam pomaga. To velja za vsakega posameznika, velja pa tudi za vsako družabno skupino, torej tudi za vsako narodnost, vsak stan ali sloj in za vsako organizacijo itd. In ker je država in družba sploh sestavljena iz ljudi in iz najraznovrstnejših družabnih skupin, zato je tudi vse njeno življenje in delovanje hkrati naše življenje in naše delovanje.

Tako pada vsa odgovornost za družabne razmere končno nazaj na nas, na naše družine, občine, stanovve in sloje, na državo, na Cerkev itd., tudi na naša društva, naše zadruge, sploh na vse naše organizacije. Zakaj vsa moč, ki jo "družba" ima in jo sploh more imeti, izhaja končno le od nas, ljudi, vsakega zase, pa tudi združenih v najrazličnejših družabnih skupinah. Tu je tisto polje, kjer je treba, da se uveljavimo, da v vseh teh družabnih skupinah in po njih izvedemo in uresničimo svoje socialne načrte, želje in zahteve.

NOV OTROŠKI KONCERT PRI SVETI TEREZIKI

Johnstown, Pa.

Se je v dobrem spominu pri Slovencih v Johnstownu in okolici lep nastop slovenskih otrok iz Moxhama, ki smo ga videli v dvorani svete Terezike v nedeljo 28. maja. Tisti, ki so ga videli, ga zelo hvalijo, onim, ki ga niso videli, je žal, da niso prišli zraven.

Vsem pa naznanjamo danes novico da se otroci prav pridno pripravljajo za nov podoben nastop. To pot bodo peli cel venček slovenskih narodnih pesmi nekaj v dveh, nekaj v treh glasovih. Znani "Janko", ki je pri prvem nastopu tako korajžno pobil kar tri Turke, bo sedaj zopet marsikaj prav lepega zapel. Z njim bo pelo okoli 40 otrok. Večinoma že dobro znajo in se prav nič ne bojijo, da bi kaj polomili.

Poleg petja bosta tudi dve igri, obe s petjem, ki bosta obe napravili mnogo smeha v dvorani. Prva ima naslov "Naša slovenska šola". Prav majhni otročiči bodo v tej igri pokazali, kako se v slovenski šoli uče brati in peti. Na koncu svojega pouka se bodo pa igrali "nigerčke". — Druga igra se pa imenuje "Planšarica". Slovenska deklica v narodni noši nam bo pokazala, kaj je pravo veselje. Tudi znanih dveh malih, ki sta znana pod imenom "Sunny Boy in Sunny Girl", ne bo manjkalo. In še drugi, ki jih zadnji ni bilo, pridejo na program s svojimi plesnimi umetnostmi. Torej se obeta zelo bogat in jako pisan program.

Kedaj pa bo ta reč? V nedeljo 6. avgusta ob 4:00 popoldne. Nič se ne bojte, da bi nam bilo preveč vroče tisto nedeljo popoldne. Če bo še tako vroče tam za-

naj, v naši cerkveni dvorani v basementu, je vedno prav prijetno hladno. Vročje vam bo samo v slučaju, da se boste preveč smejali. To bo pa vaša lastna krivda. Torej le pridite in vidite, da vam ne bo žal.

Vstopnice se prodajajo vsepovsod po 25 centov za velike, po 10 centov za male. Dobite jih pa lahko seveda tudi pri vratih v dvorani na dan prireditve. Torej na veselo svidenje. Da boste zadovoljni, vam garantira Eden ki ve.

ČLANICAM SZZ. PODR. ŠT. 2

Chicago, Ill.

Prosimo članice, naj pridejo vse na redno mesečno sejo v četrtek 3. avgusta v cerkveno dvorano.

Odbor.

SMRTNA KOSA

Denver, Colo.

Dne 24. julija je po več mesečni bolezi za vedno zatisnil oči in se za vedno preselil v neskončno večnost nam dobrozna ni rojak Math Cemas, ki je bil tukaj v Denverju okoli 33 let. Dolgo let je delal v Globe topilnici, odkoder je zadnjih 8 let dobival pokojnino od kompanije za katero je delal. Bil je član dr. sv. Jakoba štev. 12, HBZ., katerega članstvo ga je spremlilo k večnemu počitku dne 27. julija. Društveni člani in drugi znanci in prijatelji so se udeležili sv. maše in potem sprevoda na Mont Olive pokopališče. Rojen je bil pred 70. leti v vasi Podklaneč štev. 12, fara Vinica v Beli Krajini. Umrl je pri svoji hčeri in zetu, pri katerih je lepo in mirno živel, dokler ga ni bolezen položila na posteljo. Njegova hči in zet, Mr. in Mrs.

Zalar sta mu stregla v njegovi boleznī, kakor sta najlepše mogla.

Pokojni Math Cemas zapuša enega sina, ki je preskrbljen in eno hčer, omoženo Zalar. V stari domovini eno sestro in več sorodnikov. Pokojnemu naj sveti večna luč in naj v miru počiva. Ostalim žalujočim pa naše najglobokejše sočustvo.

Naš rojak George Krasovec se je te dni povrnil iz bolnišnice in se zdravi na svojem domu. Ravno tako je prišel iz bolnišnice rojak Frank Cerjak, ki se tudi zdravi doma pri svoji družini. — Obema bolnikoma želimo, da bi kmalu okrevala. — Pozdrav vsem rojakom po Ameriki.

Geo Pavlakovich.

ZAHVALA

Sheboygan, Wis.

Nikakor mi ni mogoče pozabiti presenečenja, katerega ste mi napravili vi dragi sorodniki, prijatelji in prijateljice. Na kakšen zvit način ste me spravili Mrs. Mary Repenšek in Mrs. Mary Časl na avto, s katerim smo se vozili kaki dve uri prav počasi. Mislila sem, da se jim zdi avtomobila škoda, da tako počasi vozijo, pa sta se bali, da pridemo prezgodaj domov, ker doma so bili zaposleni da so mogli vse pripraviti o pravem času. Ko sem odhajala od doma nisem popolnoma ničesar zapazila po čem bi mogla slutiti da se kaj izrednega pripravlja. Komaj sem pa stopila skozi vrata, ko sem prišla domov, se je luč trenutno zasvetila in polnih grl, katerih ni bilo malo, mi je zadonel na ušesa "surprise". Kar ostrmela sem, ko sem zagledala toliko ljudi in polne meze najboljših jedi in poleg tudi pijače. Vse to so dobre ženske prinesle s seboj, da so mi na ta način napravile prvo veselo presenečenje, prvo veselo godovanje, kakoršnega še nisem imela, tukaj v Ameriki. Darovali so mi tudi lep dar, za katerega prav lepa vam hvala. V resnici sem bila presenečena, ko sem vse to zagledala. Jaz vam nikakor ne morem povrniti za vse te dobrote, katere ste mi izkazali. Bog naj vam to stokrat povrne.

Sama ne vem, kako bi se vsem za to dovolj dostojno zahvalila. — Prav lepa hvala Mary, Josephine in Joe, za vaš tolik trud. Hvala lepa tudi drugim, ki ste se potrudili za vse to. Hvala Mr. in Mrs. John Kovačič za dar, košarico krasnih cvetic, druž. Joe Remic, druž. Joe Zupančič, druž. Ciril Kovačič, Mr. in Mrs. John Cerpich, druž. Frank Verle, Mr. in Mrs. Frank Kaker, druž. Peter Novšek, Mrs. Rose Chuvan, druž. Frank Tezovnik, Mrs. Joe Repenšek, Mr. in Mrs. Joe Časl, Mr. in Mrs. Frank Repenšek, Jr., Mr. in Mrs. Frank Repenšek Sr., Mr. Joe Milauc, Gertrude Kaker, Veronika Repenšek, Mary Zajc, Josephine Skrube, Katherine Jakel, Josephine Repenšek, Mary Kovšek, Frank Bojance, Alvin Clausen, Julius Parnisk, Herman Nagel, John Kotnik, Joe Zupančič, Frank Jakel, Joe Kovač, Luka Podbregar, John

Slovenska Ženska Zveza.

Ustanovljena 19. dec. 1926. Inkorporirana 14. dec. 1927.

GLAVNI IZVRŠEVALNI ODBOR:

Predsednica: Mrs. Marie Prislund, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wisconsin.

Tajnica: Mrs. Josephine Račić, 2054 W. Coulter St., Chicago, Ill.

Blagajničarka: Mrs. Anna Motz, 9630 Ave. L., So. Chicago, Ill.

Slovenska Ženska Zveza je edina Slovenska ženska organizacija v Ameriki. Pod njeno okrilje bi morala spadati vsaka zavedna katoliška Slovanka v Ameriki. Članarina je samo 25c mesečno.

Naselbine, ki se nimate podružnice Slovenske Ženske Zveze, ustanovite jo. Za pojasnila pišite glavni tajnici.

Organizacija izdaja svoje lastno glasilo

"ZARJA"

ki je prvi in edini slovenski ženski list v Ameriki. Izhaja v obliki Magazine in prinaša le to, kar je v korist in izobrazbo žen in deklet. Naročnina za članice je že uračunana pri članarini, za nečlanice pa stane \$2.00 letno. Ako se nimate tega lista v Vaši hiši, pošljite naročnino še danes na naslov: "ZARJA", 2054 Coulter St., Chicago, Ill.

URADNO NAZVANILC PODRUŽNICAM SZZ.

V Amerikanskem Slovincu je vera nas uči, da je lagati in obrekovati velik greh. Naj bi tiste članice, katere vedno skrbi ali je organizacija dovolj katoliška ali ne, pomislile, da organizacija tvori članstvo. Kakoršno je članstvo, taka je organizacija. Prav nič ne pomaga ako imamo v pravih in povsod drugod zapisanu, da smo katoliške, ako pa ne spolnujemo zapovedi katoliške vere. Kdor vedoma obrekuje in laži prenaša, ne more biti dober katoličan. Vera samo na jeziku ne pomaga dosti, ako je v srcu ni.

Kamor sem šla po Minnesoti, povsod sem bila prijazno in z največjo prisrčnostjo sprejeta. Povsod sem našla dobre ljudi tako ženske kot moške, ki so nagnjeni naši zvezi. Razen par oseb na Evelethu, me je cela Minnesota, kjer se naše podružnice nahajajo zagotovila, da je 100% za Slovensko žensko zvezo. To dokazuje že dejstvo, da se organizirajo kar tri nove podružnice, ki se bodo naši zvezi pridružile. Seveda je to največja zasluga naše gl. odbornice Mrs. Helen Jurčić, ki pozna celo Minnesoto in ve kam se morajo iti agitirati. — Tudi na Evelethu, so si dale razložit in pojasniti, kar jim je bilo napačno poročano o raznih skedih konvencije. Razumne ženske so sprevidle, da so se prenagile in da res ni nobenega vzroka še za eno žensko organizacijo v Minnesoti. Upam toraj, da se bodo tam poglihale in da bo vse O. K. Ako pa ne, pa tudi ni nič zato. Če želi imeti Eveleth še eno žensko društvo, naj ga ima. Amerika je prosta dežela kjer lahko vsak začne kakoršenkoli "biznes" hoče, tako lahko vsak organizira tudi novo društvo ako želi.

Vsem podružnicam, članicam in vsem drugim, ki so me tako prisrčno sprejeli, izrekam najlepšo zahvalo. Odnesa in ohranila bom samo lepe spomine, na moj prvi obisk v Minnesoti. Marie Prislund, predsednica SZZ.

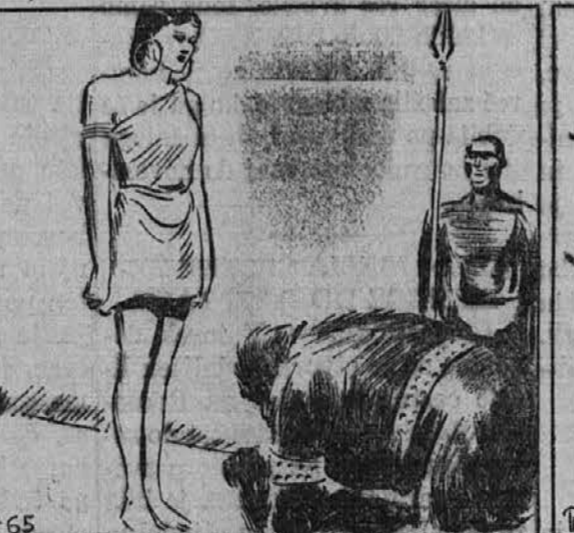
Še enkrat hvala lepa vsem skupaj in pa prosim da mi oprostite, če sem katerega ime izpustila. (Oglas) Mrs. Frank Kovačič.

"TARZAN IN ZLATI LEV"

(65)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Tarzan je žalostnega obraza pogledal na starca: "Da, ali, pomni, da v civilizaciji boš našel prevaro, krutost, sovraštvo in hinavščino. Dolgo je odkar si šel iz civilizacije. Niha več ne bo interesiran za te. Jaz Tarzan od opic sem pustil svojo džunglo in šel v velika bogata mesta, ki so jih zgradili ljudje, pa sem se vedno s veselimi srcem vračal v mojo džunglo; h mojim plemečim zverem, ki če tudi so zverji pa so pošteno v ljubezni in sovraštvu. . .

Tako se je nazadnje dal starci pregovoriti in je sprejel povelstvo in vladarstvo nad zamorci. Katih sto Bolganijev je še ostalo poskritih po raznih rovi in krajih. Tarzan je ukazal, da naj prejšnje vsa kota in privodej predenj vse gorile, ki jih dobe. Ko so jih privedli jim reče Tarzan: "Vi Bolganiji ste neustrašni borci. Poleg mene sedi velika duhovnica La. Hudobni opariki duhovniki so se uprli njeni vladi in jo spediš s trona. . .

. . . vi ste zadnji vašega rodu. Pod enim pogojem sem pripravljn vas ohraniti pri življenju; da greste z duhovnico La in v Oparju kaznujete velike duhovnike, ki so se proti njej uprli. Postavite jo nazaj na tron in ostanite pri njej kot njena telesna straža. Bolganiji so se en čas posvetovali, nakar stopi eden izmed njih pred Tarzana rekoč: "Sprejmemo in smo pripravljni obljubo udanosti naši kraji in ji bomo zvesto in ubano službovali. . .

Zgodaj drugo jutro je Tarzan uredil vse potrebno za odhod. Kakih 3000 zamorcev in sto Bolganijev je odkorakalo proti mestu Opar, da tamkaj kaznujejo velikega duhovnika Cadi. Dolga karavana je šla naravnost proti Oparju in mala opica je bila prva, ki je opazila dolgo vrsto, ki se je pomikala proti mestu. Ši so naravnost proti palači, v kateri je bivala duhovnica La. Tarzan je pomešal Bolganije med zamorce, da bi bil vsak upor onemogočen.

DENAR

pošljamo v Jugoslavijo in druge dele sveta po dnevnem kursu. Zadnje dneve dinar stalno raste in se cene pogosto spreminjajo. Računamo po ceni onega dneva, ko denar prejmemo. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 3.00.....Din 140	Za \$ 5.00 pošljite...\$ 5.75
Za \$ 5.00.....Din 230	Za \$10.00 pošljite...\$10.85
Za \$10.00.....Din 485	Za \$15.00 pošljite...\$16.00
Za \$10.25.....Din 500	Za \$20.00 pošljite...\$21.00
Za \$20.00.....Din 985	Za \$25.00 pošljite...\$26.00
Za \$20.00.....Din 1000	Za \$40.00 pošljite...\$41.25
Za \$50.00.....Din 2500	Za \$50.00 pošljite...\$51.50

Vsa pisma in pošiljateve naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovencea)

1849 W. CERMAK RD. CHICAGO, ILL.

SLOVENSKI PROTESTNI SHOD V CHICAGI

"Amerikanski Slovenec" je že poročal zadnji tork, kako približno se je vršil in potekal veliki slovenski protestni shod v Chicagi, ki so ga aranžirala slovenska katoliška društva v Chicagi.

Kljub veliki julijski vročini je bila udeležba zadovoljiva. Navzoči so z vso pozornostjo sledili izvajanjem govornikov in po govorih so sprejeli krepko resolucijo.

Shod je vodil predsednik shoda g. Leon Mladič, ki je istega otvoril z primernim nagovorom kmalu po 8. uri. G. Mladič je obrazložil na kratko pomen shoda ter poudaril, da je namen tega protestnega shoda, da katoliški Slovenci dvignemo svoj protestni glas proti preganjanju in zapostavljanju katoličanstva v Jugoslaviji po framazonsko-liberalnem režimu. V primeru je povedal, kako velik protestni glas so dvignili n. pr. judje po vsem svetu, ko jih je začel Hitler v Nemčiji preganjanje. Dolžnost naša je, da tudi mi katoliški Slovenci pokažemo svojo tudi načelno solidarnost z našimi brati v starem kraju, zdaj, ko se kaže sovražnost napram katoličanstvu.

Pred shodom in med govorniki so točkami je nastopala "Adrija" s svojim pevskim zborom.

Glavni govornik v imenu lajkov je nastopil obče znani ugledni čičaški Slovenec g. Ludvik Košnik, predsednik društva Najsvetejšega imena, ki je izvajal v svojem govoru, kakor sledi:

"Ni naš namen, da bi nocoj na dolgo in široko razpravljali o težkih gospodarskih razmerah, zoper katere se imajo boriti naši rojaki in stari domovini; saj vemo vsi, da so razmere dandanes težke in razdrapane po celem svetu, kar čutimo več ali manj tudi mi na lastni koži.

"Tudi ni naš namen, da bi globoko posegali v politične razmere v Jugoslaviji, ker ta shod ni bil sklican v ta namen; pač pa je bil sklican zato, da podamo svoje mnenje glede vere, svobode, katere se našim rojakom krati v tako krivični meri.

"Da pa ne bo kdo rekel, da smo se s tem shodom preneglali, češ, da se našim rojakom v domovini ni godilo ni se ne godi nobena krivica, se mi zdi potrebno, da posežem nekoliko v preteklost.

"Molčali smo, ko je pred leti diktatura razpustila vse politične stranke in je ista usoda zadela mogočno ljudsko stranko, katero se je toliko vrsto let borila za pravice prostega slovenskega naroda; mislili smo, da je kaj takega v resnici bilo potreba, da se urede razmere v novoustanovljeni državi.

"Molčali smo, ko je vlada uknila in prepovedala vsa druga katoliška društva in organizacije; molčali smo celo, ko je vlada razpustila in prepovedala mogočno organizacijo, ponos celega katoliškega slovenskega naroda, organizacijo, katere si je s svojo disciplino in nastopom pridobila ugled in občudovanje ne samo celega naroda doma, ampak tudi izven meja Jugoslovanske države; organizacija, katere je bila navdušen in vnet naraščaj katoliškega življa v domovini, organizacijo katoliškega "Orla".

"Na en mah je bilo podrt vse, kar so naši voditelji v teku deset in deset letih s tolikim

trudom in s tolikimi žrtvami pozidali; ali je vlada prepovedala vse te organizacije morda za to, ker se niso pokorila postavam nove države? Ali mar zato, ker so bile revolucionarne nasproti novi državi? Kaj še!

"Framazonski liberalni režim je bodlo v oči, ker so vse te organizacije bile na strogo katoliški podlagi, le zaradi tega je naše ljudstvo moralo prinesti te velike žrtve, rado ali nerado domovini na oltar.

"Ali ni bilo dovolj, da je ta režim vzel našemu narodu vse, kar mu je bilo milega in draga; zadnje čase prihajajo žalostna poročila, kako žandarji in razgrajajoči Sokoli nadzorujejo slovensko duhovščino v stari domovini, da duhovniki ne morejo in ne smejo svojim vernikom niti v cerkvah pridigovati po svoji vesti in dolžnosti, da ne bi nastavljeni špijoni čakali na vsako besedo, katero bi na en ali drugi način po svoje ukrojili, da bi imeli vzrok tirati duhovščino pred sodnijo, pred katero največkrat obvelja lažnjiva obtožba teh vohunov, kot pa resnična izjava duhovnika. Da celo jugoslovanski škofje niso izvezli pred tem tiranstvom, vam je vsem gotovo znano; nadalje hoče sedanji framazonski režim preprečiti katoliško vzgojo slovenske mladine in jo s protekcijo Sokola odtujiti nadzorstvu katoliške cerkve. A o tem naj govori bolj podrobno naslednji govornik.

"Ko je prišlo torej tako daleč, da so začeli na tako krivičen način zatirati najdražje svetinje slovenskega naroda, svetinje, za katere so naši pradedje prelivali svojo kri in dajali svoje življenje zanje, svetinje svete vere, tečaj mislim, da je zadnji čas, da spregovorimo in sicer z odločno besedo zakličemo na ves glas, preko širnega oceana: ne strinjamo se ampak ogorčeno protestiramo proti takemu krivičnemu režimu nasproti našim rojakom v Jugoslaviji.

"Naj jugoslovanska vlada, naj naši dragi domači v stari domovini zvedo, da vsaj katoliški Slovenci v Ameriki, katerim deli naša nova domovina vso ljubo svobodo, zahtevamo isto svobodo svojim rojakom v domovini, če že ne v drugem oziru, pač pa popolno svobodo v verskem oziru.

"Vsi dobro vemo, da so našim ljudem doma usta zaprta, roke povezane, tisk prepovedan, pod senco žandarskega bajoneta, z drugimi besedami, sami si pomagati ne morejo saj vsaka tako majhna opazka zadostuje da te vtaknejo v luknjo kot protidržen element.

"Zato so si pa katol. društva v naši naselbini vzela v svojo dolžnost, da na tem shodu odobrimo resolucije, katere se vam bodo prebrale ob koncu tega shoda; te resolucije bodo podpisali predsedniki in predsednice vseh naših katoliških društev. V teh resolucijah bomo natanko in odločno izrazili svoje mnenje, svoje želje in zahteve. Poslale se bodo te resolucije na Jugoslovansko vlado in vsa druga merodajna mesta. Te naše resolucije,

je, katere hočemo pošiljati edino le iz pravega, dobrega namena, pa naj podpre s svojo priprošnjo naš veliki rojak, katerega hočemo jutri slovesno proslaviti v Lemontu, škof Baraga, da bi te naše resolucije našle odprta ušesa in odprto, bratoljubno srce pri jugoslovanski vladi.

"Kadar bo torej jugoslovanska vlada delala enake pravice vsem trem narodom in dala našim dragim rojakom v domovini zaželjeno svobodo vsaj v verskem oziru, tedaj bomo tudi mi navdušeno klicali: Živela, a živela pravična, svobodna Jugoslavija!"

— Gromovit aplavz je zagrmel po dvorani, ko je govornik g. Košnik končal svoj govor, znamenje, da je zadel s svojo krepko besedo na slovenska srca.

Nato se je prečitalo navzočim izjava, resolucija in protest, ki se glasi dobesedno:

IZJAVA

Članstvo katoliških podpornih in kulturnih organizacij v Chicagu, Ill., zbrano na sestanku 29. julija, odločno protestira proti preganjanju katoliške Cerkve v Jugoslaviji.

Znamo nam je, kako velika nasilja se vrše nad katoliki naše domovine. Že mesec nas informirajo naši katoliški listi, o tem pa tudi privatnim putem smo zvedeli, zadnji čas je, da na vse dovoljene načine protestiramo. . . proti krivicam, ki se gode našim bratom. Tako skrb smatramo za našo važno dolžnost. Tem bolj, ker so katolikom v domovini odvzete vse možnosti samoobrambe, bodisi potom tiska, bodisi potom javnih zborovanj, bodisi potom političnega udejstvovanja, dočim stoji njihovim nasprotnikom vsa ta sredstva veličavno na razpolago. S takim javnim protestom smo nasprotno že predolgo odlašali, ker smo verjeli varljivim obljubam, ki so prihajale iz najvišjih mest. Zavedamo se, da prihajajo naši protesti iz srca celokupnega našega katoliškega ljudstva, ki ima danes v domovini siloma zavezana usta.

Izmed premmogih nasilj, ki so se izvršila nad katoliki naše domovine, omenjamo posebno:

a) Razpust katoliških prosvetnih ustanov, posebno mogočne Orlovske in Prosvetne zveze, in delni razpust hrvatskega prosvetnega društva Napredak, za kar ni bilo nobenega vzroka in kar pomeni praktično onemogočenje slehernega katoliškega prosvetnega dela. Ob isti priliki je bila dana vsa svoboda in državna pomoč nekatoliškim in protikatoliškim društvom, na katereva ne morejo katoliki po svoji vesti nikoli pristati. Tako na primer Sokolu kraljevine Jugoslavije.

b) Službeno potrjene in za poučevanje edino dovoljene šolske učne knjige žalijo katoliško moralno in zavijajo zgodovinska dejstva.

c) Šolski zakon vsebuje poleg drugih za kat. roditelje nesprejemljivih točk tudi to, da nadomestujejo učitelji veroučitelja, kljub temu, da nastavljajo oblasti na šole s čisto katoliškimi učenci tudi učitelje nekatoliške vere, in je bil zadnji čas dolgi vrsti katol. duhovnikov, ki imajo po svoji službi počevati v šolah verouk, iz ničevih razlogov uradno prepovedan in s silo zabranjen vstop v šole.

d) Več duhovnikov je bilo samo zato, ker so vestno vršili svojo duhovniško službo, klicanih pred policijske oblasti in kaznovanih.

Nekaj jih je bilo celo batinanih.

e) Policija često moti in zabranjuje tudi čisto verske manifestacije, procesije, službe božje za mrtve itd.

f) Odlični uradniki, ki so praktični katoliki, se "iz službenih potreb" v takem številu prestavljajo na najslabša mesta in odpuščajo iz državne službe, da danes že ni več skoro nobenega praktičnega katolika na kakem res odličnem in odgovornem mestu. Premnogi so bili protipostavno odpuščeni brez pokojnine in niso bili ponovno sprejeti v službo niti, ko je državni svet njihove razrešilne dekrete razveljavil.

g) Po naročilu in na pritisk višjih oblasti izvaja policija in okrajni glavari posebno nad katoliškimi izobraženci neuvemo strahovlado. Vsak čas, protizakonito tudi v njihovi odsotnosti, ob vsakem nočnem času in pogosto preiskujejo njihova stanovanja, jih gonijo v preiskovalne zapore in obsojajo brez vzroka na denarne in zaporne kazni, proti čemur ni praktično nobenega priziva.

h) Katol. tisk ječi pod drakonsko cenzuro, tako da moremo dobivati zanesljiva poročila iz domovine le iz tujih listov, ozir. privatnim putem, in se ne moremo zanesti niti na pisemsko tajnost, ki je sicer zakonito zajamčena, pa se krši po uradnem nalogu. Istočasno uživa protikatoliški tisk vso državno svobodo in ga obstoječi režim za njegovo protikatoliško delo celo direktno podpira in vzdržuje.

i) Užaloščeni in ogorčeni opažamo popolno soglasje med prizadevanjem in načrti od katoliške cerkve obsojene in izobčene prostozidarske lože in med prizadevanji in načrti današnje vlade naše domovine, parlamenta in senata, ki je vse kaj drugega kot izraz narodne volje. Te vzajemne protikatoliške tendence se posebno kažejo v neprestano se ponavljajočih napadih na katol. redove, katol. institucije, verski odgoj mladine, v ponavljajočih se zahtevah o ločitvi cerkve od države, in v napadih na samega poglavarja katol. cerkve, ki se ga nazivlje tujega suverena. Na vse to so katoliki primorani molčati.

Proti vsem tem očitnim krivicam katoliška društva v Chicagu, Ill., odločno protestiramo in opozarjamo odgovorne činitelje, da v imenu pravice in kulture in vsem državljanom zakonito zagotovljene svobode ne pustimo gažiti najprimitienejših državljanovih pravic.

Najodločneje protestiramo: da je naši veri in našemu narodu sovražni jugoslovanski režim zatrl našo Slovensko ljudsko stranko, ki je zrastle iz src našega vernega slovenskega naroda in toliko storila za njegov versko-narodni in socialno-gospodarski blagor;

da je isti režim razpustil našo mladinsko organizacijo "Orla" na katero smo bili po pravici pred vsem svetom ponosni. Obenem pa je vzel pod svojo posebno zaščito državno pobarvanega "Sokola", ki je bil in je med nami vedno nositelj protikatoliških liberalnih idej ter kot tak vsikdar zagrizen nasprotnik katoliške cerkve;

da isti režim namenoma in očitno prezira katoliško slovenstvo, ki tvori 90% našega naroda. Zastopstvo njegovih interesov pri vladi je v rokah samih poklicnih liberalnih denuncijantov, ki jim narod nikoli ni poveril te naloge, temveč ga zastopajo le po milosti

framazonskega režima;

da isti režim na podlagi denuncijacij slovenskih liberalcev naše uradnike in druge vodilne može neomajnega katoliškega prepričanja brezsrčno trga iz objema njih dragih in jih pošilja v južne divjine, predčasno upokojuje, ali pa brez zaščitke in kraha kratkoročno meče na cesto;

da je isti režim vzel svobodno besedo slovenskemu katoliškemu tisku. Niti protestirati ne sme proti krivicam, ki se narodu, katerega zastopa, dan za dnem gode. Nasprotno pa uživa protikatoliško časopisje vso svobodo in celo protekcijo.

Da, proti vsemu temu in sploh vsem krivicam in šikanam vladajočega framazonskega liberalnega belgrajskega režima najgorčeneje protestiramo. Prvič zato, ker vse to bije v obraz prirojenemu pravu naroda in posameznikov. Drugič, ker je jugoslovanska vlada sramotno snedla častno besedo, ki so jo nam ameriškim Slovincem sjeni zastopniki, črno na belm dali, da bo naša ožja domovina v novi širši domovini svobodna glede vere, narodnosti in združevanja.

V Chicagu, Illinois, U. S. A. dne 29. julija 1933.

Resolucijo sprejemajo in podpisujejo v imenu društev sledeči predsedniki in uradniki:

- LUDVIK KOŠNIK, predsednik društva Najsvetejšega imena.
- ANDREW GLAVACH, predsednik dr. sv. Ivana Krstitela, 13, DSD.
- KAROLINA PIČMAN, predsednica dr. Marije Pomagaj, 78, KSKJ.
- JOŽEF BERIBAK, predsednik dr. sv. Štefana, 1, KSKJ.
- MARY ANZELC, tajnica dr. sv. Terezije, 16, DSD.
- FRANK KOZJEC, predsednik dr. sv. Alojzija, 47, KSKJ.
- JOŽEF FAJFAR, predsednik dr. Danica.
- FRANK PRIMOZICH, tajnik dr. sv. Cirila in Metoda, 33, ZSZ.
- LEO MLADIČ, predsednik družbe sv. Mohorja.
- ROSE BANICH, predsednica dr. sv. Neže, 826, K. Boršt.
- GREGOR GREGORICH, predsednik dr. Marije Čist. Spoč., 211, KSKJ.
- FRANK A. AUGUSTIN, predsednik dr. sv. Jurija, 960, K. Boršt.
- MATJAŠ HAJDINJAK, predsednik dr. sv. Martina, 178, KSKJ.

Prečitano resolucijo in protest je občinstvo sprejelo s živahnim aklimiranjem. Nato je g. predsednik shoda pozval vse navzoče, ki so za izjavo, resolucijo in protest, da naj vstanejo, kar je cela dvorana storila in s tem soglasno odobrila in sprejela prečitano resolucijo in protest.

Nato je zapela "Adrija" pesem: "Hej Slovenci", katero je pela stoji vsa dvorana, narkar je g. predsednik zaključil shod.

— Shod je napravil na vse mogočen utis in prepričani smo, da ko bodo čitali to poročilo naši katoliški rojaki po naših naselbinah, da bodo storili isto, kar smo storili mi v Chicagi, da pokažemo materi domovini, kateri krade framazonski režim v Belgradu versko svobodo, da z njo čutimo tudi mi njeni sinovi in hčere na tujem. Naj ji bo v prijetno zavest, da je njeni otroci na tujem v njenih trenutkih bridkih preizkušanj ni smo pozabili.

RAZNOTEROSTI.

STARE ROKOPISE RAZISKUJEJO

Znanstveniki so dobili že pred 100 leti v Napoleonovi dobi prve odlomke manihejskih rokopisov v perzijskem, sirske in celo kitajskem jeziku. Le Coque in F. Miller sta prečitala rokopise in ugotovila njihovo vsebino. A vsi ti lističi so prinesli le malo podatkov o manihejskem krivoverstvu. Zato so bili raziskovalci slekoprej navezani predvsem na slučajne pripombe pri grških in latinskih avtorjih.

Šele jeseni leta 1930 so slučajno našli neki židari v Egiptu blizu vasi Medinet-Madija, južno od Fajuma, prastari zabož z devetimi zviki. Papirji so bili hudo poškodovani in najditelji so jih hitro razpredali po posameznih kosih: Neuke ljudstvo misli, da varujejo stari rokopisi lastnike pred boleznijo in revščino kot posledico čarovnij. Znani angleški nabiralec papirusov Chester Beatty je prepoznal zvedel o medineški najdbi in rešil samo del zaklada, ki pa vendar šteje več sto kosov zvirkov. Nemški strokovnjak prof. Karel Schmidt, ki je dobil nalogo, prebrati vsebino, je predvsem izročil poškodovane rokopise kemiiku dr. Hubscherju. Po dveh letih kemičnega zdravljenja so po-

stali papirji čitljivi. Prof. Schmidt se je s pomočjo mladega ruskega orientalista dr. G. Polockega lotil čitanja. Ugotovila sta, da izvirajo pretežno koptski papirji iz II. do III. stoletja po Kr. in se ločijo po vsebini v dve skupini. Prva vsebuje nauke o postanku sveta v duhu starega perzijskega verstva o stalnem boju luči in teme. Druga pa našteva nraštvene predpise, ki človeka morajo rešiti pred pogibeljo po smrti. Besedilo stalno navaja v dokaz številne Manijeve himne, reke in obrednosti. Ti dokazi so najbolj dragocen del rokopisov. Manihejski nauki pomenijo namreč edinstven slučaj v zgodovini verstva, ker so izginili po tisočletnem obstoju brez sledu. A svoječasno so se razširili iz Iraka po Indiji, Kitaju, Egiptu, Siriji in segali celo v Italijo.

Utemeljitelj vere, Perzijec Mani (Manihej pri Grkih), rojen 215 po Kr., je v teku 30 let z izrednim uspehom širil svoj pokret. Zapustil je veliko perzijskih, sirske in grških rokopisov. Trdil je, da je poslan po Bogu, da bi zedinil Kristusove, Buddhove in Zoroastrove nauke. Njegovi sovražniki, Zoroastrovi duhovniki, so ga naposled sežgali na grmadi. Manijeve učenci so bili hudo preganjeni in je bilo

med njimi veliko mučencev. Kljub temu so povečali število manihejskih občin. Tudi sv. Avguštin je skozi devet let bil manihejski priista, dokler ni prestopil v krščanstvo. Manihejski so bili zatrti na vzhodu šele v XIII. stoletju, nekoliko pozneje so izginili tudi v Evropi. Znanost še vedno ni ugotovila ali je hotel Mani ustvariti "uni-verzalno verstvo krščanstva, budizma in Zoroastrovih naukov", ali pa je bil samo kristjan, ki je podlegel močnemu vplivu domačega perzijskega verskega izročila. Vsekakor so smatrali manihejski Kristus za mogočnega kralja vesoljstva in se malo zmenili za zapuščino apostolov. Novi rokopisi bodo v marsikaterem pogledu spopolnili podatke o tem razkolu, ki ga je dolgo zatirala katoliška in pravoslavna cerkev.

VPLIV ZVEZD NA ŽIVLJENJE.

Že pred kakimi sto leti so skušali ugotoviti vpliv lune na rastlinstvo na zemlji. Do konkretnih zaključkov niso prišli. Ugotovljeno je bilo, da je luna ugašila zvezda, ki ne izžareva nikakih žarkov in da torej ne more vplivati na življenje na zemlji. Stalne zvezde, kakor tudi planeti, so preveč oddaljeni, da bi mogli učinkovati na pojave v življenjskem področju na zemlji. Da se o tem prepričamo, zado-

stuje le, da si vesoljstvo zamerimo v silno majhnem merilu. Zemlja naj bo krogla s preme-

rom enega milimetra. V tem primeru bi bila naša najbližja zvezda stalnica Alfa v skupini Cen-

taurov oddaljena od zemlje nič manj kakor 3000 kilometrov. Če izračunamo velikost te zvezde na

podlagi velikosti sonca, potem bi se solnce nahajalo 12 m daleč od zemlje. Največji planet Jupiter bi postal samo kroglica s premerom enega centimetra, ki bi krožil okoli sonca v razdalji 60 m in Neptun bi dehal to pot v razdalji 350 metrov; ta bi imel premer 4 mm. Te zvezde, ki so popolnoma omrznile, morejo še manj vplivati na življenje na zemlji, kakor luna sama.

Po izločitvi vseh teh zvezd ostane samo solnce kot edina zvezda, ki vpliva na življenje na svetu. To je pač že stara resnica; kajti znano je, da je vse organsko življenje na zemlji odvisno od izžarevanja sonca.

LADIJA, KI JE BILA ŽE NA SEVERNEM IN JUŽNEM TEČAJU

Na silki je lažja jadernica po imenu "City of New York", katere je v morskem prometu že nad polstoletje. S to ladjo se je podal na severni in južni tečaj ameriški raziskovalec admiral Richard E. Byrd. Zraven je slika nekoga Eskima in eskimovskega psa, katere je Byrd dovedel s severnih krajev. Ta ladja je razstavljena na svetovnih razstavi v Chicagi in si jo posetniki lahko ogledajo.

PO PORODU JE ZOPET IZPREGSVORILA

V Aleksandriji v Italiji praznuje učiteljica Fortunata Righizzi 101. rojstni dan. Stara učiteljica se je rodila v mestu Reggio Emilia. Poročila se je pri 22. letu, imela je 14 otrok. Najmlajši živi še z njo in je star 56 let. Ko je učiteljica povila dvojčke, jo je zadela kap in postala je mutasta. Povila zopet dvojčke in tedaj je zopet spregovorila. Njen mož je bil lekarnar in je umrl l. 1877. Bil je garibaldinec.

Človeška lobanja prenese v dolžino pritisk do 13 stotov.

Izpod Golice

SLAVKO SAVINŠEK.

— Povest z gorenjskih planin —

Precej se je že zdanilo, ko zagleda Tilen v drevju skrito kočo. Z novimi močmi stopi dalje. Ko pride do kočice, niti ne odloži ranjenca, ampak sune z nogo v vrata, ki pod težkim udarcem zacvilijo in odskočilo. S pograda ob ognjišču plane velika močna ženska, ki jo pa v temi, ki vlada v koči, ni mogoče razločiti natančneje.

"Kdo je?" plane krepak ženski glas, podoben bolj moškemu ko ženskemu.
"Jaz, mati!"
"Se tako pride domov?"
"Raje pomagajte. Ranjenca imam!"
"Si se pa že zopet pobijal z financarji, seme negodno!"

"Mati, boste potlej! Zdaj dajte prostor na pograda, da tegale odložim. Roki imam čisto mrtve!"
Mati plane z ležišča k Tilnu. Pa takoj nazaj k pograda, popravi in zrahlja plevnico, pogrne čezno hodno rjuho in pomaga odložiti Tilnu vanjo ranjenega Matevža.

"Mati, pomagajte mu!"
"Čaj, da vidim, če je še živ!"
"Živ! Pa malo!"
"Ne gobezdaj, svečo užgi!"
Tilen stopi k polici, ki ve, da hranijo na njej mati svečo in vžigalice, prižge luč in stopi k pograda.

Mati pozorno motre ranjenca, ki leži še vedno nezavesten.
"Ta je z Bogom!" kratko vrne v Tilna.
"Mati, ne sme biti!"
"Pa je! — Čaj, naj rano pogledam!"
Odveže mu obvezo in se skloni k rani.
"Kaj si pa počel z njim? Prisadilo se mu bo!"

Mati čuti, kako Tilnu sveča v roki trepetaja, da opleta plamen semtertja.
"Ali je šla krogla skozi?" vpraša Tilna.
"Ne vem!"
"Pomagaj mi vzdigniti ga!"
Dvigneta Matevža, ki glasno zastoka. Mati seže z roko pod pleča ranjenemu in otipava.
"Ni skozi! Pod lopatico se je ustavila. Pljuča so pa prestreljena. Ne bo dolgo!"

"Mati, kot se Bog prosi, prosim, pomagajte!"
"Seveda, zdaj je mati dobra, ko ste se nastreljali! To je bilo treba in njemu?"
Tilen stopi k materi, sveča mu trepetaja in krepko zgrabi materino roko.
"Mati, je res izgubljen?"
"Je!"

"Grem po zdravnika?"
"Da vaju oba zapro!"
"Mati, recite!"
"Kaj naj rečem?" Pa vseeno pomisli.
"Samo eden bi mogel pomagati, če je kaj pomoči."

"Terpina iz Podbrega, padar Janez Terpina!"
Ali čelo ji pri tem zleze v gube in iz ust pljune mati slino, ki je ne more požreti.
"Grem ponj takoj!"
"Kam? Da te financarji dobe!"
"Pa pojdite vi, mati!"
Mati ga pogleda. Bere Tilnu na bledici obraza, da trpi.

"Čaj, tole mazilo mu denem na rano, potlej grem."
Stopi k drugi polici, vzame lonček z mazilom in namaže rano. Potem jo znova obveže s plateno krpo, ogreje si ruto in stopi med vrata.
"Zakuri in vode prinesi. Tamle je žganje, daj mu je piti, pa samo po požirkih. Potlej skuhaj čaja in mu ga daj. Pa dobro ga odeni. V

treh urah bom nazaj! Glej, da se financarjem ubraniš, če pridejo sem."
Tilen pokaže s pogledom na puško ob ognjišču.

"Streljanja je že dovolj," mu brani mati.
"Saj jih menda ne bo. Ne vedo za kočico. Z Bogom!"
In že stopi skozi duri, zapre za seboj in urno izgine med drevjem proti Črnemu vrhu. Tilen odene Matevža, ki ga pričinja tresti mrzlica, mu vlije v usta požirek žganja, odpre duri, pa nažge ogenj na ognjišču, pristavi lonec z vodo in sede k ranjenemu tvarišču.

Mati Tilnova, stara Meta, hiti z velikimi koraki, ki jih človek šestdesetletni ne bi prisodil, proti Črnemu vrhu. Teško gre vkreber; ne radi strmine, ampak radi misli, ki ji vstajajo v duši, ko gre to pot, ki naj jo zopet privede skupaj z njim, z Janezom Trpino. Kako dolgo že ni govorila z njim? Odkar je bil Tilen eno leto star. Zdaj pa jih ima šestintrideset. Videla ga je mnogokrat, bila z njim skupaj, ko je vedno in vedno znova pritiskal za njo; pa ni z njim spregovorila besede, odkar ga je bila vrgla iz ravno te kočice, kjer leži zdaj ranjeni Matevž. Slišala je o njem, mnogo, mnogo, saj so ga hvalili vsi, ki jim je v boleznih pomagal pri ljudeh in pri živini. In teh je bilo mnogo, ne samo po gorskih vaseh, tudi v dolini in notri v Ljubljano in v Gradec in celo na Dunaj so ga klicali k bolnikom, ki so jim že zdravniki odkli vsako upanje, pa jim je on vrnil izgubljeno nado ter jih ozdravil.

Kako ga je ljubila včasih, ko mu je zaupala vse, nazadnje svojo čast. Kako ga sedaj sovražila! Sovražila vsa leta, ko se ji je bil izneveril in šel z lepo tujko, ki jo je zdravil ter se vrnil k njej in k otroku nazaj šele čez deset mesecev in ji znova hotel vsiliti svojo ljubezen. Jaj, kako ga je takrat pogladila čez prag! Da si ni upal celo leto blizu. Potem je hodil večkrat, jo čakal na cesti, kamor je šla po opravkih v dolino, hodil za njo ure daleč, toda ni mu odgovorila na nobeno vprašanje, ni ga pogledala, da bi bil njen pogled ujel.

Danes pa gre ona k njemu. Na sinovo prošnjo, ki jo je videla vroče goreti v utrujenih očeh! In te oči so bile oči Janeza Terpina, Tilnovega očeta! Ravno tako je gledal vanjo Janez, ko je prosil, naj bo njegova! Prav tako! Že je bilo solnce vzhlo, ko je prišla Meta iz dobavskega grabna. Šla je nekaj časa ob Jesenici, nato pa čez njo in preko Golobovih travnikov pod Brežnikovimi boršti v Podbreg. Vedela je dobro, da se Janez drži pri Kuharju, zato je naglo krenila tja. Ravno so vstali Kuharjeva mati.

"Ali je Terpina pri vas?" vpraša Meta.
"Je. Ponoči je bil pri Velikonji, kjer je krava povrgla, pa je šele v jutro zaspal. Na skednju leži."

Meta se napoti v skedenj. V slami desno ob vohodu spi Janez, Meta tiho stopi k njemu. Kako je star, kako majhen! Upognila so ga leta. Povleče ga za ramo.
"Janez, vstani!"
Terpina plane kvišku in si mane oči.
"Meta, ti?" se začudi. Ko bi se nebesa odprla ali peklo, se ne bi mogel začuditi bolj.
"Kaj pa je vendar tebe prineslo?"
"Nič ne vprašuj, pa pojdži z menoj! Mudi se! Za življenje gre!"
"Kam pa?" vstane Terpina in si otepijo slamo raz obleko.

DVE NOVI COLUMBIA PLOŠČI

- 25180—Dekle, kdo bo Tebe troštav,
Jaz pa vrtec bom kopala, pojeti Mary Udovich
in Josipina Laushe 75c
- 25181—Želel bi, da bi bil ptica,
Oj z Bogom ti planinski svet, poje John Germ.....75c

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE

- 25000-F—Ribniška korajža, petje, duet
Kranjski piknik, petje, duet 75c
- 25001-F—Na ofceti
Juhu polka, harmonika 75c
- 25002-F—Juhu valček
Domžalska polka, harmonika 75c
- 25005-F—Kaj ne bila bi vesela
Sirotek, ženski duet 75c
- 25011-F—Pokšotič
Zapeljivka, valček, harmonika, Lovšin 75c
- 25014-F—Planinsko veselje
Čevljarska polka, kmetska banda 75c
- 25016-F—Koračnica otroških pesni
Na povelje, koračnica, instrumentalni kvartet.....75c
- 25017-F—Zapoj mi ptičica glasno, petje z orkestr.
Ptičica, petje z orkestr. 75c
- 25019-F—Stiglic, valček
Gorica, polka, slov. tercet 75c
- 25020-F—Stari kranjski valček
Štajerska, harmonika 75c
- 25027-F—Sobotni večer, valček
Nedelja, polka, harmonika in ksilofon 75c
- 25031-F—Na sveti večer pri Hošlink
Pred volitvami, komična prizora 75c
- 25033-F—Gor čez Izaro
Oj tam za goro, moški kvartet 75c
- 25035-F—Slovenska polka
Slovenski ländler, tamburice 75c
- 25036-F—Slovenski valček
Radostna, polka, harmonika, kvartet 75c
- 25037-F—Stoji, stoji Ljubljana
Sinoči je pela, slovenski kvartet, petje 75c
- 25039-F—Na poti v stari kraj, 1. in 2. del
Ti si moja, valček, Hojer trio 75c
- 25040-F—Hojer valček
Pečlarska polka, instrument. trio 75c
- 25041-F—Veseli rudarji, koračnica
Sladki spomini, valček, Hojer trio 75c
- 25042-F—Daleč v gozdu, valček
Večerni valček, orkester 75c
- 25043-F—Polka šparjev
Burja, koračnica, orkester 75c
- 25044-F—Coklarska koračnica
Triglavski valček, Hojer trio 75c
- 25045-F—Mazulinka
Ptičja ohcet, šotič, Hojer trio 75c
- 25046-F—Ljubezen in pomlad
Slovensko dekle, petje, moški kvartet 75c
- 25047-F—En starček je živel
Sijaj solnčice, moški kvartet 75c
- 25048-F—Na kranjskih gorah, polka
Gospodarstvo, ländler, instrument. trio 75c
- 25049-F—Zadovoljni Kranjec
Prišla bo pomlad, moški kvartet 75c
- 25051—Vzajemnost, šotič
Kukavica, valček, Columbia kvintet 75c
- 25052—Na Adriatskem bregu, valček
Na veseli svatbi, polka, harmonika duet 75c
- 25053—Hribčki ponižajte se
Jaz bi rad rudečih rož, moški kvartet 75c
- 25054—Bodimo veseli, polka
Na jadranski obali, valček, inštr. trio 75c
- 25055—Vigred se povrne
Oj dober dan, moški kvartet 75c
- 25056—O mraku
Dolenjska, moški kvartet 75c
- 25057—Slovenec sem
Perice, moški kvartet 75c
- 25058—Janez Čuk in Milka Sova, I. del
Janez Čuk in Milka Sova, II. del.....75c
- 25059—Jaka na St. Clairu, polka
Clevelandski valček, inštr. trio 75c
- 25060—Ziben šrit za ples
Šuštar polka, harmonika 75c
- 25061—Žužemberk polka
Zadnji poljub, valček, harmonika duet 75c
- 25062—Povater tanc
Ribenska polka, harmonika in kitare 75c
- 25063—Ančka pojd plesat, valček
Tromplan za ples, harmonika in inštr. 75c
- 25064—Ribenska, I. del
Ribenska, II. del, moški kvartet 75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošljamo.
Naročilom priložite potrebnl znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati na

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

O TEM IN ONEM

TUDI STENOGRAFI IMAJO SVOJEGA SVETNIKA

Stenografsko mesto v mestu Arles na Francoskem je proglasilo svetega Genezija za zaščitnika stenografov. Sv. Genezij je torej postal varuh stenografov. Zaščitnik stenografov je bil obglavljen leta 303 po Kr. Bil je doma iz Argesa. Splošno so ga poznali za izredno hitrega tajnika, ki ni pisal vedno z navadno latinico, temveč je pogosto rabil tudi posebno okrajšave in posebna znamenja. Zapisoval je kot državni uradnik govore v senatu, na sodišču itd. Ko je bil sv. Genezij še katehumen in mu je sodnik dal nalog, da v zapiski napiše smrtno obsodbo proti nekemu kristjanu, se je sveti Genezij temu uprl. Zaradi tega so ga dali obglaviti.

MED VOLKOVI JE ŽIVEL

V velikem gozdu na Zlatiboru blizu Užice so našli kmetje te dni 7 letnega dečka, ki je pravi Tarzan. Že na zunaj se mu je poznalo, da je dolgo živel v gozdu. Odvedli so ga na policijo, kjer je pa vsak odgovor na vprašanje in tudi hrano odločno odklanjal. Jedel je samo listje in travo. Njegove kretnje bolj spominjajo na živali, nego na človeka. Šele čez nekaj dni so ugotovili, da deček in gluhomem, temveč da zna lepo govoriti. Niso pa mogli spraviti iz njega, kako je prišel v gozd in koliko časa je živel v njem. Policija je končno izsledila njegova mater in ji vrnila sinčka. Zlatiborski gozdovi so polni volkov in je pravo čudo, da je ostal deček živ.

MEZOPOTAMSKA AKROPOLA

V Mezopotamiji je trenutno na delu italijanska odprava florentinskega raziskovalca Furlanija. Pod njegovim vodstvom koplje 250 delavecev, katerih tehnični nadzornik je inženjer Franco. Doslej so delavci po navodilih obeh strokovnjakov odkopali kakzuško Akropolo, ki je bila gigantska stavba iz gline. Na zapadni strani Akropole so odkrili pokopališče, v grobovih pa nize biservov, kipce, vaze in slične predmete. Tudi nekaj zlata in draguljev je bilo med njimi. Na južni strani Akropole so odgrnili ozidje mesta, podpisano s klinasto pisavo. Izreke

je dal vrezati v kamen kralj Senaheribo. Kakzu je bila tedaj prestolnica neke asirske province in njena Akropola je obvladovala pokrajino med Zabom in Arbelo.

NAJVEČJA JAMA NA SVETU

V obrtnem muzeju v Pragi so razstavili izkoptine iz jame Domica na Češkoslovaškem, ki so še iz mlajše kamnite dobe, to je iz časov okoli 2000 let pred Kristusom. Večinoma je to domače orodje, ki je iz kamena, to je iz granita, porfirja in drugega tršnega kamna. Orodje je krasno brušeno. Poleg tega je tudi lončena posoda, ki je okrašena z vrezanimi okraski. Nadalje je več glavnikov in tudi nožev seveda iz kamena; noži so deloma iz naravnega vulkanskega stekla, to je obsidiana. Domica je ena največjih jam na svetu. Njena površina znaša skoro 5 milijonov kvadratnih milj.

REVŠČINA NA JAPONSKEM

Tokio, Japonska. — V revnejših krajih tega mesta vlada tako silovito uboštvo, da mnoge ženske sploh iz hiše ne morejo, in sicer iz tega vzroka, ker nimajo nobene obleke. Mnoge družine so namreč že prodale ali pa zastavile vse, ki ima kako vrednost, in zdaj so možje pričeli prodajati še obleke svojih žen, da na ta način pridejo vsaj do malega denarja.

V šoli. — Janezek jih je dobil od učitelja deset po roki, pa se mu zahvali z besedami: "Hvala, gospod učitelj, Bog vam storil povrni."

SIRITE AMER. SLOVENCA

Pozor potniki

in posetniki svetovne razstave in drugi rojaki v Chicagi in okolici! Sporočam, da imam na razpolago vsak čas čiste hotelske sobe s kopalnicami in vsmi udobnostmi po zmerni ceni.

Domača kuhinja preskrbuje goste z okusnimi jedili.

RUDOLF ŠROIF

HOTEL IN SLOVENSKA

GOSTILNA

SVEŽE PIVO VEDNO NA ČEPU.

2047 West 21st Street,

CHICAGO, ILL.

Tel. Canal 5512.

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

Telefon: 377-J — 4080-W.

V uradu "Amer. Slovenca"

—lahko kupite Money Ordre od American Express Company;

—lahko pošljete denar v stari kraj po dnevnem kurzu;

—lahko plačate vaše račune za luč in plin;

—lahko dobite raznovrstne informacije kot:

—o potovanju v stari kraj, ali kamorkoli, in

—o dobavi povratnega dovoljenja za priti nazaj iz starega kraja;

—o dobavi potnih listov, bodisi jugoslovanskih ali ameriških;

—izdelujemo vsa notarska dela za tu in stari kraj,

kakor tudi prestave na slovenski in angleški jezik

Se priporočamo!

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd ST.,

CHICAGO, ILL.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.